

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., právnej veci žalobcu: **maloletý V.**, nar. X., bytom D., v zákonnom zastúpení: K., matkou bytom tamtiež, zast.: *JUDr. Marcelou Kuchárikovou*, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie Senecká cesta č. 2, 931 01 Šamorín, proti žalovanému: **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny**, so sídlom Špitálska č. 8, 812 67 Bratislava, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 13. októbra 2011 č. k. 14S/8/2011-66, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 13. októbra 2011 č. k. 14S/8/2011-66 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. AA/2010/12529-NSVOPPK/RK zo 07.12.2010 **r u š í** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie:

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: AA/2010/12529-NSVOPPK/Rk zo dňa 07.12.2010 žalovaný ako odvolací správny orgán v zmysle ustanovenia § 4 ods. 6 písm. c) zákona č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe postupu podľa ustanovenia § 59 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v spojení s § 51 písm. b) zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „zák. č. 447/2008 Z.z.“) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, odboru sociálnych vecí a rodiny, č. 1D/2010/08805-3 MK z 18.08.2010, ktorým citovaný prvostupňový orgán nevyhovel jeho žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

2. Žalovaný vychádzal z nasledovného skutkového stavu. Na základe žiadosti žalobcu prvostupňový správny orgán posúdil dôvodnosť podanej žiadosti, a to najmä vzhľadom na komplexný posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, odboru sociálnych vecí a rodiny č.: ID/2010/18973/005, POS:663/2010 WL z 21.07.2010, podľa ktorého bola sa žalobca považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 70 %, pričom nie je odkázaný na osobnú asistenciu.

Podľa § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z.z. v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

3. V odvolacom konaní boli podklady rozhodnutia doplnené o komplexný posudok pracoviska žalovaného, a to odboru posudkových činností, č. AA/2010/12583-NSVOPC z 29.11.2010, ktorý bez pripustenia zmien potvrdil vyššie citované závery a zistenia prvostupňového správneho orgánu.

4. Vo vzťahu zdravotného stavu žalobcu bolo žalovaným po citácii zákonných ustanovení § 22 ods. 1 a § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z v odôvodnení konštatované, že priložené podklady potvrdzujú ťažkú formu hemofílie A. Na substitučnej liečbe faktorom VIII je stav bez prejavov spontánneho krvácania, pričom riziko krvácania prichádza do úvahy iba pri väčšom zranení. Chôdza je samostatná, nemá poruchy hybnosti, avšak z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia je odkázaný na sprievodcu. Ošetrujúci hematológ odporučil navštevovať školu v blízkosti bydliska.

Vychádzajúc z predmetného komplexného posudku z 29.11.2010 žalovaný vyhlásil, že žalobca nie je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zák. č. 447/2008 Z.z.

5. Ďalej v zmysle § 13 zák. č. 447/2008 Z.z. žalovaný pri posudzovaní prihliadol aj na individuálne predpoklady posudzovanej fyzickej osoby, tzn. že z vykonaného osobného pohovoru s pani K. vyplynulo, že žalobca žije v spoločnej domácnosti s matkou a sestrou. Denne navštevuje súkromnú základnú školu s menším počtom žiakov v triede, čo je pre rodinu finančne veľmi náročné, a toto je hlavný dôvod žiadosti peňažného príspevku na osobnú asistenciu v rozsahu 6 hodín denne. Pohybuje sa bez opory ortopedických pomôcok. V dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia – hemofílie, ochorením zrážanlivosti krvi a rizika častého krvácania najmä na kĺboch a vzniku podliatin, sa jej syn, tzn. žalobca neprepravuje prostriedkami verejnej hromadnej dopravy.

Podľa § 13 ods. 7 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore uvedenom znení posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie schopnosti a rozsahu pomoci, ktorú jej poskytuje rodina. Za rodinu na účely posudzovania rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje jej manžel alebo manželka, rodičia a deti.

Podľa § 13 ods. 8 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore uvedenom znení posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, zahŕňa najmä hodnotenie dopravných systémov a podmienok bývania vrátane prístupnosti stavieb občianskeho vybavenia podľa osobitného predpisu. 9)

Podľa § 13 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore uvedenom znení výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

6. Ďalej v súvislosti s uvedenou argumentáciou žalovaný odporučil žalobcovi v zastúpení matkou ohľadne problémov pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením obrátiť sa na rezort školstva so žiadosťou o poskytnutie asistenta učiteľa, ktorý by zabezpečoval bezpečnosť a ochranu zdravia žiaka so zdravotným postihnutím počas výchovno-vzdelávacieho procesu.

7. K samotným námietkam vzneseným v podanom správnom odvolaní žalovaný uviedol, že posudkový lekár ústredia posudzoval žalobcu v zmysle prílohy č. 3 zák. č. 447/2008 Z.z. Pre hodnotenie a stanovenie percenta miery funkčnej poruchy skúma jednotlivé telesné, zmyslové a psychické funkcie a ich poruchy. Podľa žalovaného bol zdravotný stav maloletého v odvolacom konaní opätovne posúdený v zmysle § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z.z. na základe všetkých lekárskeho nálezov nachádzajúcich sa v spisovej dokumentácii prvostupňového správneho orgánu, ako aj dodatočne doložených lekárskeho nálezov, a súčasne bola posúdená jeho odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby. Ďalej žalovaný zdôraznil, že z medicínskeho hľadiska odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby posudzuje posudkový lekár a k jednotlivým druhom odkázanosti sa vyjadruje v lekárskom posudku s tým konečným záverom, že maloletému nenavrhol peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

8. Proti hore uvedenému rozhodnutiu podala zákonná zástupkyňa (matka maloletého žalobcu) na Krajský súd v Trnave žalobu zo dňa 11.02.2011.

9. Krajský súd ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu postupom v zmysle Druhej hlavy Piatej časti

Občianskeho súdneho poriadku a na základe nasledujúcich dôvodov dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

10. Svoj zamietajúci rozsudok s odkazom na ustanovenia § 244 a § 247 O.s.p., § 11, § 14 ods. 6, § 34 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. odôvodnil tým, že žalovaný konal a rozhodol v súlade so zákonom. Pri svojom názore poukázal na prvom mieste na osobnú anamnézu žalobcu vypracovanú Doc. MUDr. A. Bátorovou PhD., vedúcou Národného hemofilického centra, Kliniky hemotológie a transfuziológie FNŠP sv. Cyrila a Metoda Petržalka, podľa ktorej (ďalej citované zo str. 6 rozsudku krajského súdu):

„sa jedná o pacienta s negatívnou rodinnou anamnézou krvácavého ochorenia, trpí na ťažký stupeň hemofílie A (hladina F VIII 0,3%, norma 70 – 140%). Toto vrodené krvácavé ochorenie mu bolo diagnostikované už v I. roku života, na základe častých pourazových, ale najmä spontánnych krvácaní. Pri ťažkom stupni choroby máva najčastejšie krvácania do kĺbov a svalstva končatín, ktoré sa vyskytujú až 40-50 krát do roka, krvácania do kĺbov nevyhnutne vedú k trvalému poškodeniu – hemofilickej artropatii.

Podľa objektívneho nálezu je dieťa primerane veku vyvinuté, koža čistá až na početné hematómy na dolných končatinách a horných končatinách v rôznom štádiu rezorpcie. Pohybový aparát: t. č. nerovný postoj a krívajúca chôdza pre krvácanie do pravého členkového kĺba. Pravý členok je opuchnutý, nehybný a palpačne bolestivý. Ostatné kĺby t. č. bez čerstvých prejavov krvácania. Kardiorespiračný nález v norme. Brucho priehmatné, bez rezistencie. Incipientná hemofilická artropatia členkových a kolenných kĺbov. Podľa diagnostického záveru jedná sa o hemofíliu A ťažkého stupňa (F VIII 0,2-0,3%, norma 70-140%), opakované krvácanie do pohybového aparátu – svalstva a kĺbov končatín s incipientnou hemofilickou artropatiou kolenných a členkových kĺbov podľa MRI nálezu skóre 3 – 4. Vysoké riziko vnútorných krvácaní do dutiny brušnej, hrudníka a mozgu – vyžaduje trvalo zvýšený dozor nad dieťaťom. Každé krvácanie si vyžaduje okamžitú liečbu koncentrátom F VIII, urgentný transport do príslušného špecializovaného zdravotníckeho zariadenia určeného na liečbu hemofílie. Nutné umožniť rodičom dieťaťa rýchly transport do nemocnice. Choroba je nevyliciteľná, treba počítať s trvalou

progresiou následkov krvácania do pohybového aparátu – hemofilickej artropatie.“

11. Ďalej krajský súd poukázal na skutkové zistenia správnych orgánov, ktoré vyplývajú z komplexného posudku vypracovaného ÚPSVR v Dunajskej Strede dňa 21.07. 2010 pod č. ID/2010/18973/005, ďalej z komplexného posudku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 22.11.2010 č. AA/2010/12583-NSVOPČ.

12. Po preskúmaní celého priebehu konania krajský súd skonštatoval, že podanej žalobe nie je možné vyhovieť, nakoľko nezistil ani procesnoprávne, ani hmotnoprávne pochybenia, v dôsledku ktorých by bolo potrebné napadnuté rozhodnú nemu orgánu na ďalšie konanie, ako to požadovala zákonná zástupkyňa maloletého.

13. K námietke žalobcu týkajúcej sa nezohľadnenia lekárskeho nálezu zo dňa 18.05.2010 vypracovaného Doc. MUDr. A. Bátorovou PhD. krajský súd uviedol, že posudkový lekár sa vysporiadal v komplexnom posudku aj s obsahom uvedeného lekárskeho nálezu zo dňa 18.05.2010 a vyhodnotil aj obsah Potvrdenia o zdravotnom stave pre zaradenie do normálnej školskej dochádzky zo dňa 20.05. 2010, ktorého obsah krajský súd podrobne objasnil.

14. Tiež námietku žalobcu o nedostatočnosti skutkových zistení a ich rozpore s ust. § 3 ods. 4 zákona krajský súd neuznal, nakoľko ani tento žalobný dôvod nebol podľa jeho mienky založený na preukázaných dôkazoch alebo skutočnostiach. Ďalej krajský súd vyslovil svoj záver, že ničím ani nebola preukázaná dôvodnosť navrhovaného vyžiadania vypracovania komplexného posudku znaleckým ústavom a tiež možné pochybenie príslušnej zdravotníckej záchranej služby, nie je podľa krajského súdu zákonným dôvodom na zmenu záveru odkázanosti na prepravu osobným motorovým vozidlom.

15. Pri svojom rozhodovaní krajský súd za rozhodujúcu skutočnosť označil, že správne orgány v komplexných posudkoch vypracovaných na základe lekárskeho posudkov zohľadnili všetky v konaní predložené listiny, tzn. tie, ktoré podporujú záver o odkázanosti žalobcu na prepravu osobným motorovým vozidlom, ako aj tie, ktoré tento záver vyvracajú a zistené skutočnosti vyhodnotili. Vzhľadom na zásadný význam tohto

záveru a následného nenavrhnutie kompenzácie pre rozhodnutí vo veci podanej žiadosti, potom v rozhodnutiach oba správne orgány s poukazom na nesplnenie základného predpokladu podľa krajského súdu rozhodli vecne správne.

III.

Odvolanie žalobcu/žalobkyne

A)

16. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 28.11.2011 (č. 1. 79) žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyslovil nesúhlas s rozsudkom prvostupňového súdu a za odvolacie argumenty označil dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p., tzn. že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

17. Predovšetkým poukázal na to, že komplexný posudok žalovaného z 22.11.2010, ktorý bol spolu s posudkom prvostupňového správneho orgánu z 21.07.2010 podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia žalovaného, je v rozpore s lekárske nálezom zo dňa 18.05.2010, vyhotoveným doc. MUDr. A. Báthorovou, PhD., vedúcou Národného hemofilického centra. V uvedenom lekárske nález má byť podľa žalobcu konštatovaná nevyliciteľnosť choroby a trvalá progresia následkov krvácania do pohybového aparátu (hemofilická artropatia).

18. V tejto súvislosti takisto žalobca poukázal na zníženie miery funkčnej poruchy oproti posudku zo dňa 14.2.2006, a to z 80 % na 70 %.

19. Na preukázanie objektívneho stavu a odstránenia uvedených rozporov žalobca v žalobe navrhol vyhotovenie komplexného posudku znalcom, poprípade viacerými znalcami z príslušného odboru.

20. Záverom žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby odvolací súd v zmysle § 221 ods. 2 O.s.p. zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

B)

21. Z vyjadrenia žalovaného (č. 1. 84) zo dňa 20.12.2011 vyplýva, že napriek nesúhlasu žalobcu so zisteným skutkovým stavom sa žalovaný plne stotožňuje so svojim napadnutým rozhodnutím, trvá na svojom vyjadrení zo dňa 02.08.2011 k žalobe a rozsudok krajského súdu považuje za správny.

22. Za účelové označil žalovaný postoj žalobcu, ktorý len poukazuje na lekársky nález z 18.05.2010, avšak už nepoukazuje na lekársky nález tej istej lekárky, ale pre účely zaradenia žalobcu do normálnej školskej dochádzky z 20.05.2010, a ani na lekársku správu z Kliniky hematológie a transfuziológie FN od MUDr. Jankovičovej zo dňa 29.10.2010., vydané v súlade s platnými právnymi predpismi.

23. Súčasne žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd odvolanie žalobcu ako nedôvodné odmietol a rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.**Právne názory odvolacieho súdu**

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené (§ 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 ods. 1 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok zmenil tak, že podľa § 250j ods. 2 písm. d) v spojení s odsekom 3 O.s.p. napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vrátil mu späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

25. Najvyšší súd sa celkom nestotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či je možné pri stavu skutkových zistení zahrnutých do odôvodnenia napadnutého rozhodnutia správneho orgánu vyhovieť odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

26. Podstatou namietaných nedostatkov správneho orgánu je námietka žalobcu, že obidva správne orgány sa nedostatočným spôsobom vysporiadali s jeho zdravotným stavom. Podľa žalobcu listiny ním predložené v konaní preukazujú, že v správach alebo v nálezoch opísaný jeho zdravotný stav odôvodňuje priznanie požadovaných kompenzačných alebo iných príspevkov.

27. Na základe uvedeného Najvyšší súd predovšetkým poukazuje na tú časť odôvodnenia krajského súdu, v ktorej zrekapituloval zistenia z osobnej anamnézy žalobcu vypracovanú Doc. MUDr. A. Bátorovou PhD., vedúcou Národného hemofilického centra, Kliniky hemotológie a transfuziológie FN sP sv. Cyrila a Metoda Petržalka, Bratislava. Podľa tohto odôvodnenia (bod č. 10) krajský súd citoval najmä to, že *„Toto vrodené krvácaivé ochorenie mu bolo diagnostikované už v I. roku života, na základe častých púrazových, ale najmä spontánných krvácaní. Pri ťažkom stupni choroby máva najčastejšie krvácania do kĺbov a svalstva končatín, ktoré sa vyskytujú až 40-50 krát do roka,*

Podľa objektívneho nálezu krívajúca chôdza pre krvácanie do pravého členkového kĺba. Podľa diagnostického záveru jedná sa o hemofíliu A ťažkého stupňa (F VIII 0,2-0,3%, norma 70-140%), opakované krvácanie do pohybového aparátu – svalstva a kĺbov končatín s incipientnou hemofilickou artropatiou kolenných a členkových kĺbov podľa MRI nálezu skóre 3 – 4. Vysoké riziko vnútorných krvácaní do dutiny brušnej, hrudníka a mozgu – vyžaduje trvalo zvýšený dozor nad dieťaťom. Každé krvácanie si vyžaduje okamžitú liečbu koncentrátom F VIII, urgentný transport do príslušného špecializovaného zdravotníckeho zariadenia určeného na liečbu hemofílie. Nutné umožniť rodičom dieťaťa rýchly transport do nemocnice. Choroba je nevyliciteľná, treba počítať s trvalou progresiou následkov krvácania do pohybového aparátu – hemofilickej artropatie.“

Naopak žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, že „funkčná porucha je 70%“ (tzn. že došlo k potlačeniu progresie ak zníženiu hodnoty miery funkčnej poruchy z 80% na 70% - bod. č. 2), „riziko krvácania prichádza do úvahy iba pri väčšom zranení“ (tzn. že vylúčil frekvenciu krvácania 40 až 50 do roka – bod č. 4) alebo „žalobca nie je odkázaný na sprievodcu“ (tzn. vylúčil trvalo zvýšený dozor nad dieťaťom a nelogicky pripustil stav, že počas hromadnej prepravy osôb, kedy je maloletý bez sprievodu vystavený častému pôsobeniu silových (brzdíacich) účinkov vozidla, nemôže dôjsť k zhoršeniu alebo poraneniu maloletého žalobcu). Toto sú pre Najvyšší súd podstatné rozdiely, ktoré mali byť žalovaným objasnené.

28. Podľa Najvyššieho súdu správny orgán konajúci a rozhodujúci vo veciach kompenzácie podľa zák. č. 447/2008 Z.z., tzn. aj o peňažných príspevkov na osobnú asistenciu, musí mať na zreteli, že konanie vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu je osobitne upravené v Piatej časti (§ 53 až 56a) zák. č. 447/2008 Z.z. a súčasne, že subsidiárnym právnym predpisom všeobecne upravujúcim oblasť konania vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu je v zmysle § 53 zák. č. 447/2008 Z.z. iba zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

Podľa § 53 ods. 1 a 2 zák. č. 447/2008 Z.z. na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s výnimkou 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 Správneho poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Na tomto mieste musí Najvyšší súd upozorniť na to, že žalovaný vôbec nevyhodnotil hore uvedený lekársky nález zo dňa 18.05.2010 ako jeden z možných podkladov pre svoje rozhodnutie, hoci ustanovenie § 32 Správneho poriadku v spojení s § 53 zák. č. 447/2008 Z.z. mu takú povinnosť jednoznačne ukladá.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

30. Je síce pravdou, že žalovaný vo svojom odôvodnení uprednostnil konštatáciu, že v konaní došlo ku komplexnému posúdeniu zdravotného stavu žalobcu prostredníctvom postupne vypracovaných komplexných posudkov, a aj na tieto posudky odkázal, pričom bez bližšieho objasnenia (str. 5: *Zdravotný stav maloletého bol v odvolacom konaní opätovne posúdený na základe všetkých lekárskeho nálezov nachádzajúcich sa v spisovej dokumentácii prvostupňového správneho orgánu a dodatočne doložených lekárskeho nálezov,*) akceptoval závery uvedené posudkovým lekárom v uvedených komplexných posudkoch (str. 5 : *je konštatované, že maloletý Viliam aj napriek ťažkému zdravotnému postihnutiu je schopný premiestniť sa k prostriedkom verejnej hromadnej dopravy osôb a v sprievode inej fyzickej osoby je schopný nastúpiť, vystúpiť a taktiež zvládnuť iné situácie*).

Avšak situáciu, kedy až prostredníctvom svojho vyjadrenia k odvolaniu (bod č. 22) žalovaný argumentuje ďalšími podkladmi, ktoré v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia opomenul vyhodnotiť (najmä lekárskeho nález z 18.05.2010 vyhodnocuje negatívne nielen s lekárskeho nálezom tej istej lekárky vyhotovenej pre účely zaradenia žalobcu do normálnej školskej dochádzky z 20.05.2010 ale aj s lekárskeho správou z Kliniky hematológie a transfuziológie FN od MUDr. Jankovičovej zo dňa 29.10.2010), a tieto podklady dodatočne vyhodnocuje tým, že ich argumentačne používa na popretie argumentácie žalobcu vyslovenej v súdnom konaní, nemôže Najvyšší súd vyhodnotiť ako náležité odôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu legitímne očakávané v zmysle pokynov (návodu) zákonodarcu obsiahnutého v ustanoveniach § 46 a 47 Správneho poriadku účastníkom, ale naopak ju musí označiť, ako procesnú núdzu žalovaného správneho orgánu.

31. Najvyšší súd už v predchádzajúcich rozsudkoch zdôraznil mimoriadny význam komplexného posudku v konaní podľa zák. č. 447/2008 Z.z. tým, že : *„Komplexný posudok predstavuje odborné posúdenie skutkového stavu písomnou formou, a tým, že zodpovedá na zákonom uložené úlohy (otázky), zásadným spôsobom rieši formou podkladu rozhodnutia*

aj predbežnú otázku vo vzťahu k skutočnostiam súvisiacim alebo vyvolaným zdravotným stavom žiadateľa o peňažný príspevok na kompenzáciu.

Postup vykonania potrebných konzultácií (spolupráce) a vyhodnotenia dostupných lekárskeho nálezu, je jedným z možných nástrojov orgánov konajúcich o nárokoch na peňažnú kompenzáciu a ich subjektívne nevyužitie je v rozpore s požiadavkou na aktívny prístup orgánov (§ 1 zák. č. 447/2008 Z.Z. a § 3 ods. 3 Správneho poriadku) s následkom existencie skutkovej vady v lekárskom posudku, tzn. aj v komplexnom posudku, ktorý je základným podkladom rozhodnutia, na ktorú musí konajúci súd prihliadnuť (§ 250i ods. 3 O.s.p.)“ (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžso 34/2010 z 24.05.2011 dostupný na stránke: <http://www.nssr.gov.sk/>).

32. Nakoľko zák. č. 447/2008 Z.z. neustanovuje základné obsahové náležitosti rozhodnutia v hore uvedenej veci, je nutné vychádzať pri vymedzení základných náležitostí rozhodnutia žalovaného, ktoré bolo vydané v konaní vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, ako aj pri vymedzovaní ich minimálneho rozsahu, z príslušných ustanovení Správneho poriadku.

S prihliadnutím na ustanovenie § 47 ods. 1 a 3 Správneho poriadku Najvyšší súd vyslovuje svoj právny názor, že rozhodnutie správneho orgánu konajúceho vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu musí okrem iného obsahovať aj odôvodnenie, v ktorom správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Riadne, logické a pre účastníka zrozumiteľné odôvodnenie sa pre neho stáva alebo argumentom presvedčujúcim ho o zákonnosti vydaného správneho rozhodnutia alebo zdrojom argumentov na spochybnenie tohto rozhodnutia.

33. Avšak komplexný posudok, napriek svojej významnosti, nepredstavuje a ani nemôže, za situácie predloženia odlišného lekárskeho názoru, predstavovať jediný podklad rozhodnutia v konaní podľa zák. č. 447/2008 Z.z. Je potom celkom legitímne očakávanie žalobcu (resp. matky maloletého žalobcu), že z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného o nepriznaní peňažného príspevku sa v zmysle zákonného príkazu citovaného v bode č. 32. na presvedčivé odôvodnenie dozvie jasné argumenty, prečo odlišný lekársky názor nezavážil v prospech jeho žiadosti. Opačný postup žalovaného je naplnením zákonného

dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p. na zrušenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu pre jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

Podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov.

34. Navyše v súvislosti so závermi prezentovanými žalovaným (uvedené najmä v bode č. 27) musí Najvyšší súd poukázať na základný cieľ konania o kompenzácii, ktorým nepochybne je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti vrátane nepriameho zabezpečenia nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti, minimalizácia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ktoré nie je postihnutá osoba schopná prekonať vlastným úsilím a prostriedkami, ako aj zmiernenie jej nepriaznivej sociálnej situácie,

35. Čo je konkrétnym účelom osobnej asistencie je vymedzené v ustanovení § 20 zák. č. 447/2008 Z.z.

Podľa § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z. Účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít.

36. Ako však Najvyšší súd už konštatoval, v napadnutom rozhodnutí žalovaného absentovali akékoľvek podrobnosti o vyhodnotení lekárskej správy, ktorá je v rozhodujúcich častiach citovaná v bode č. 27., a ďalej nebolo vôbec uvedené, prečo tento zistený skutkový stav nebol podkladom pre jeho vydanie. Na túto skutočnosť čiastočne upozornil aj žalobca v svojom odvolaní (bod č. 17).

37. Hoci, a to najmä prostredníctvom § 11 a § 15 zák. č. 447/2008 .z. sa v konaní vo veciach kompenzácie pripúšťa vykonanie lekárskej posudkovej činnosti najmä za účelom

- a) hodnotenia a posudzovania zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby,
- b) určovania miery funkčnej poruchy,
- c) posudzovania sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia alebo
- d) posudzovania jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,

ktorej vykonanie v prípadoch, keď toto posúdenie vyžaduje osobitné odborné znalosti, však neopravňuje ničím v právnom poriadku Slovenskej republiky žalovaného, aby upustil, resp. vôbec nevykonal podrobnú analýzu zistených záverov v svojom rozhodnutí s vyhodnotením, prečo neprihliadol k námietkam žalobcu, resp. prečo závery obsiahnuté v komplexnom posudku vyhovuje kritériu spoľahlivo zisteného stavu veci v zmysle zásady súčinnostného hľadania materiálnej pravdy v správnom konaní (§ 3 ods. 2 a 4 Správneho poriadku).

38. Najvyšší súd už viackrát s poukazom na čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v svojej judikatúre viackrát uviedol, že : *„potom takto nedostatočne odôvodnené rozhodnutie odporkyne porušuje ústavné právo navrhovateľky na súdny prieskum rozhodnutia správneho orgánu v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko sa účastníkovi správneho konania dotknutému v jeho právach alebo právom chránených záujmoch odopiera možnosť efektívne spochybníť takéto rozhodnutie, lebo samotný účastník môže iba odhadovať žalobné dôvody, na základe ktorých by úspešne uplatňoval svoje subjektívne právo na ochranu ústavného práva na primerané hmotné zabezpečenie pri nespôsobilosti na prácu v medziach vykonávacie zákona (čl. 39 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky)“* (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 5So 71/2005 z 19. júna 2006)

39. Na tejto situácii nič nemení ani tá skutočnosť, že krajský súd vo svojom odôvodnení nielenže na rozdiel od žalovaného podrobne citoval obsah lekárskeho nálezu zo dňa 18.05.2010 ale aj podrobne objasnil obsah Potvrdenia o zdravotnom stave pre zaradenie do normálnej školskej dochádzky zo dňa 20.05. 2010. Týmto postupom krajský súd doplnil odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia, vyvodil z toho závery a tieto závery priznal žalovanému a následne ich označil za správne.

40. Vzhľadom na uvedené musí Najvyšší súd konštatovať, že úlohou súdov konajúcich v správnom súdnictve je vykonávať najmä kasačný prieskum zákonnosti rozhodnutí ako aj im predchádzajúci postup správnych orgánov najmä vzhľadom na riadnosť prijatých právnych záverov. Preto správny súd nemôže doplňovať samotné právne závery alebo ich dôvody, ktoré správny orgán v svojom odôvodnení nevyslovil, hoci s prihliadnutím na charakter napadnutého rozhodnutia vysloviť mohol a mal. Takáto činnosť súdu by bola v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Na základe uvedeného evidentná nedostatočnosť dôvodov, či už celková alebo čiastočná, v právnych záveroch preskúvaného rozhodnutia je zásadnou prekážkou pre pokračovanie súdneho prieskumu a súčasne dôvodom, prečo súd ex offo musí takéto rozhodnutie bez prihliadnutia na samotné námietky žalobcu postupom podľa § 250j ods. 3 O.s.p. zrušiť ako nepreskúmateľné.

Tak aj Najvyšší súd po vykonaní súdneho prieskumu rozhodol.

41. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych záverov, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj s prihliadnutím na právne názory obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovaných rozsudkoch sp. zn. 5So 71/2005 alebo 1Sžso 34/2010, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchyľil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Bude preto úlohou žalovaného vyhodnotiť skutočnosti vyplývajúce z listiny predloženej žalobcom vrátane jeho požiadavky na ustanovenie znalca na odstránenie pochybností v zistenom skutkovom stave, a až na takto zistenom základe znovu pristúpiť k rozhodnutiu veci.

42. Najvyšší súd Slovenskej republiky neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246c ods. 1 O.s.p.) ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) prípustné opravné prostriedky, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výroky rozhodnutí Najvyššieho súdu aplikovať.

43. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnému žalobcovi právo na úplnú náhradu trov tohto konania vzniklo. Nakoľko právna zástupkyňa úspešného žalobcu si svoje právo v zákonnej 3 - dňovej lehote neuplatnila a ani zo súdneho spisu nevyplývajú žiadne výdavky žalobcu, nebola mu doteraz priznaná žiadna náhrada trov konania.

44. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávných vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

45. V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch je odvolací súd oprávnený rozhodnúť vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde.

Nakoľko Najvyšší súd ako odvolací súd túto svoju právomoc nevyužil, došlo tým k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 28. februára 2012

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová

